

КОСКИ

CUBES

MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA

Ľudový tanec ako súčasť systému tradičnej ľudovej kultúry
– problematika pedagogiky ľudového tanca vo folklórnom hnutí

23.1.2015 9.00 – 17.00

Levice, Hotel Golden Eagle

Moderovaná konferencia si kladie za cieľ:

- poukávanie na priamu a dynamickú výmenu názorov a skúseností na medzinárodnej úrovni, tak prispieť k rozvoju tvorivosti v oblasti metodiky výučby ľudového tanca na aktivitách tanečnej antropológie a tanečnej folkloristiky
- poskytnutie nových poznatkov, poukázať na príležitosti hlbšej spolupráce, na posilnenie spolupráce Vyšehradskej štvorky v rámci kultúrneho a vzdelávacieho dialógu

Súčasťou konferencie je krst dvojjazyčnej zbierky „Tanečno-pohybová výchova hravými metódami“
- „Mozgásra és tánca nevelés játékos módszerekkel“ - nácvik tanca a pohybových hier na základe dramatickej výchovy I. a II. časť

KONFERENCIA sa realizuje pod záštitou MINISTRA KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY Mareka Maďariča

PROGRAM: www.roslevice.sk/aktualne

P R Í H O V O R R I A D I T E Ľ K Y F O R E W O R D

Tak... a opäť je jeden rok za nami. Tentokrát rok 2014. Opäť sme sa niečo nové naučili, na chybách, verím, poučili. Už si nemôžeme povedať, že nám to „prejde“, veď sa len učíme..... Už nie sme taká „mladá“ organizácia, veď 3.9.2014 naša ROSka oslávila svoje siedme narodeniny. Torta nebola. Ani žiadne špeciálne oslavy. Len želanie, aby som spolu s mojím tímom zvládla všetky výzvy, ktoré nás čakajú.

Sumarizácia

V roku 2014 sme opäť splnili ťažiskové úlohy našej organizácie: zorganizovali sme medzinárodný fotografický festival Dni fotografie v Leviciach a medzinárodný folklórny festival Takí sme, celoslovenské odborné semináre Metodika výučby ľudového tanca, dve krajské prehliadky: Šaffova ostroha, Na scénu a celoštátnu prehliadku amatérskej fotografie AMFO. Medzi šesť prioritných akcií ROS za rok 2014 si dovoľím pridať aj vydanie dvoch dvojjazyčných zbierok (slovensko - maďarských): Tanečno-pohybová výchova hravými metódami I, II./ Mozgásra és táncra nevelés játékos módszerekkel I, II. Od januára do decembra sme spolu zorganizovali 108 podujatí (z toho bolo 6 prioritných). Samozrejme, menších aj väčších (prednášky, besedy, workshopy, okresné a krajské prehliadky, festivaly) a rôzneho zamerania, napríklad v oblasti folklóru, fotografie, hovoreného slova, divadla dospelých a mladých (aj detských), sociálnej prevencie a zdravého životného štýlu.

Popri všetkých prípravných a organizačných prácach, ktoré si akcie vyžadujú, sa môj tím do veľkej miery venuje projektom.

Kolektív ROSky vypracoval na rok 2014 33 projektov. Úspešných bolo 23 na 12 akcií vo výške 37 844,00 €. O viaczdrojovom financovaní akcií sa dá jednoznačne hovoriť o Takí sme (spolu 5 grantov 12 250,00 €) a o Dňoch fotografie (spolu 4 granty 2 280,00 €). Na našom webe nájdete všetky verejné informácie o grantoch, ale aj o akciách – fotky, videá.

A aký bude rok 2015?

Opäť pre Vás pripravíme niekoľko zaujímavých aktivít. Na január chystáme medzinárodnú konferenciu „Ľudový tanec, ako súčasť systému tradičnej ľudovej kultúry – problematika pedagogiky ľudového tanca vo folklórnom hnutí“ (23.1.2015) pre vedúcich folklórnych súborov, tanečníkov, pedagógov. Budeme pokračovať v aktivitách zdravého životného štýlu, zdravej výžive Živo a zdravo (zdravé potraviny a ich príprava, ochutnávka). Neodmysliteľnou súčasťou plánu činnosti budú vzdelávacie aktivity v oblasti fotografie (trojdňové workshopy Zimný a Letný fotoworkshop), divadla (hovoreného slova) a folklóru. V prvom polroku prebehnú tri krajské prehliadky: Šaffova ostroha, Detské folklórne súbory a Na scénu, ktorým budú predchádzať tiež nami organizované okresné prehliadky, ďalej Vás pozývam na Dni fotografie v Leviciach, akcie v oblasti sociálnej a primárnej prevencie... a veľa iných aktivít. V druhom polroku sa môžete tešiť na medzinárodný folklórny festival Takí sme, celoštátnu prehliadku amatérskych fotografov Amfo, medzinárodnú výstavu so sprievodnými aktivitami Synagógy v stredovýchodnej Európe v rokoch 1782-1944 a ... to už neprezradím.

Ďakujem veľmi pekne za spoluprácu v uplynulom roku našim spoluorganizátorom, starostom obcí, učiteľom..., deťom. Želám Vám šťastný nový rok a pohodové čítanie Kociek, snáď sa o nás dozviete niečo, čo ste ešte nevedeli....

Alžbeta Sádovská

riaditeľka Regionálneho osvetového strediska v Leviciach

So, ... another year is over. This time it's the year 2014. Again we have learnt something new. Hopefully, we have learnt from our mistakes. We can no longer make excuses about being "beginners". We're no longer "young" organization because our Regional Cultural Centre celebrated it's seventh birthday on September 3, 2014. There was no birthday cake. No special celebration. There was only one wish - to handle all the challenges ahead of me and my team.

Summary

In 2014, we accomplished the main tasks of our organization: we organized an international photography festival Days of Photography in Levice, an international folklore festival This is us, national vocational seminars on the Methodology of folk dance teaching, two regional competitions: Šaff's spur, To the scene and a national competition of amateur photography AMFO.

I would like to mention six priority events of ROS in 2014. One of them was publication of two bilingual collections (Slovak - Hungarian): Dance and movement education using playful methods I, II. / Mozgásra és Táncra nevelés Játékos módszerekkel I, II.

From January to December, we organized 108 events (including 6 priority ones). Some of them were small, some were big (lectures, discussions, workshops, district and regional competitions, festivals) and they varied in scope. There has been folklore, photography, spoken word, drama performed by adults, youth (and children), as well as social prevention or healthy lifestyle.

Besides all the preparatory and organizational work that events like these require, my team is largely devoted to project writing. In 2014, the team of Regional Cultural Centre applied for 33 projects among which 23 were approved. They provided funding for 12 events and raised 37 844.00 € in total. The multi-source financing has been used with the project This is Us (5 grants of 12 250.00 € in total) and Days of Photography (4 grants of 2 280.00 € in total). On our website you can find all public information on grants and events (photos, videos).

What will the year 2015 be like?

Again, we will prepare a number of exciting activities for you. In January we are getting ready for an international conference "Folk dance, as part of the traditional folk culture – a folk dance education in the folk movement" (January 23, 2015) for folk groups leaders, dancers and teachers. We will continue to promote healthy lifestyle and healthy eating at the event Lively and Healthily (healthy food, preparation and tasting). An essential part of our event schedule will be educational activities in photography (three-day Winter and Summer Photo Workshops), drama (spoken word) and folklore. In the first half of the year three regional competitions will be held: Šaff's Spur, Children folklore groups and To the Scene. All of them will be preceded by our local competitions. I would like to invite you to The Days of Photography in Levice, to events on social and primary prevention... and many more.

In the second half of this year, you can enjoy the international folklore festival This is Us, the national competition of amateur photographers AMFO, an international exhibition with accompanying activities The Synagogues in Central and Eastern Europe in the years 1782-1944 and ... something I don't want to reveal right now.

Dear co-organizers, mayors, teachers, children... thank you very much for your cooperation in the past year. I wish you Happy New Year. Relax while reading the CUBES magazine. Perhaps, you will learn something new about us...

Alžbeta Sadovska

Director of the Regional Cultural Centre in Levice

TAKÍ S ME

Takí sme boli v Leviciach...

Štvordňovým pásmom programov, na šiestich miestach okresu Levice bol otvorený VII. ročník stretnutia milovníkov autentického folklóru, medzinárodný folklórny festival „takí sme!“ v Leviciach.

V programe, od štvrtka 11. septembra, do nedele 14. septembra 2014 nechýbali kroje, tradície, výučba ľudového tance, spevu a rôzne iné sprievodné aktivity. Každý, kto mal záujem o takýto typ zábavy, či program, si prišiel na svoje. Každý očakával, že tohtoročný festival bude iný, inovatívnejší a ešte úspešnejší ako minuloročný. Nárast návštevníkov podujatí v rámci festivalu, ako aj účasť tanečníkov bol oproti minulým ročníkom značne väčší. Len v rámci piatkového galaprogramu v Športovej hale v Leviciach sa prezentovalo 496 tanečníkov a muzikantov zo 16 folklórnych kolektívov. Folklórny festival v Leviciach významne obohacuje spoločenské vyžitie a príjemne spetruje kultúrny život nielen v meste Levice, ale aj v celom regióne.

Regionálne osvetové stredisko v Leviciach na realizáciu festivalu získalo dotáciu od: Ministerstva kultúry SR, Úradu vlády SR, Enel Mochovce, Vyšehradského fondu, Poľského inštitútu v Bratislave, Veľvyslanectva Maďarskej republiky, Nitrianskeho samosprávneho kraja a od mesta Levice.

Podujatie je prehliadkou výsledkov pravidelnej a systematickej práce mnohých inštitúcií, organizácií, združení i jednotlivcov v oblasti tradičnej ľudovej kultúry. Počas 7 rokov svojej existencie festival výrazne prispieval k oživovaniu, zachovávaniu, tvorivému rozvíjaniu i verejnej prezentácii vzácných hodnôt našej klenotnice kultúry.

Vo štvrtok 11. 9.2014 o 19.00 sme začali otváracími ceremoniami priebežne v Tlmačoch a vo Farnej, kde vystúpil detský folklórny súbor Kis Nádas a tanečný súbor Nádas, ženská spevácka skupina Rozmaring a hosťami večera boli tanečný súbor Vadrózsa z Budapešti a folklórny súbor Púčik z Brna. V Tlmačoch sa predstavili domáce folklórne kolektívy Plamienok, Vatra a Vatra Senior, ktorých doprevádzala Ľudová hudba Vatry. Hosťami boli folklórna skupina Polanie z Trzcianky z Poľska a detský folklórny súbor Mitevi zo Skopje v Macedónsku. Galaprogram vo Farnej otvárala starostka obce Vlasta Csomorová s riaditeľkou Regionálneho osvetového strediska v Leviciach, Alžbetou Sádovskou, v Tlmačoch riaditeľka Mestského kultúrneho strediska Lucia Kúdelová s poslancom Nitrianskeho samosprávneho kraja, Milošom Zajecom, ktorý mal záštitu nad celým festivalom.

V piatok 12.9.2014 vrtochy počasia neumožnili, aby sa návštevníci festivalu tešili zo sprievodu folklórnych súborov a skupín ulicami mesta Levice. Od 17.00 v rytmoch bubeníckej skupiny Campana Batucada z Nitry ožilo javisko v športovej hale. Mažoretky Mladosť a TŠK Junilev roztancovali a očarili obecenstvo ladnosťou pohybov, svojou krásou a pestrosťou.

V prvej časti galaprogramu v bloku „Privítanie“ sa predstavili detské folklórne kolektívy z celého nášho okresu. Predstavili sa: Plamienok z Tlmáč, Radostník z Levíc, Sendergó zo Šiah, Apró Kincsó zo Želiezoviec, Kis Nádas a Nádas z Farnej a Tekovanček zo Starého Tekova. Obrovská vďaka a úcta parí všetkým vedúcim týchto detských súborov, ich zriaďovateľom, ako aj ich rodičom, že aj napriek módnym trendom a obrovskému prílivu zahraničnej kultúry udržiavajú a dôstojne šíria tradičné umenie.

Druhá časť galaprogramu patrila výhradne zahraničným účastníkom, veď aj názov tohto bloku naznačil, že prichádza „Host' do domu...“ a predstavili sa hostia: folklórny súbor Púčik z Brna /ČR/, tanečný súbor Vadrózsa z Budapešti /MR/, folklórny súbor Polanie z Trzcianky /PL/ a detský folklórny súbor Mitevi zo Skopje /MAC/.

Záver a vyvrcholenie piatkového programu patril v treťom bloku „Tým najlepším čo máme ...“ dvom celoštátnym laureátom menšinových folklórnych skupín a folklórnych súborov: folklórnej skupine Praslica z Kozároviec a mládežníckemu folklórnemu súboru Kincsó zo Želiezoviec, aby sa odprezentovali v spoločnom záverečnom programe „takí sme!“ v Leviciach. Tanečná karavána zahraničných hostí po okrese Levice pokračovala v sobotu 13.9.2013 v Želiezovciach. Dopoludňajšie hodiny patrili výlučne výučbe ľudového tance a ľudovej hudby. Pod taktovkou primáša domácej ľudovej hudby Gereben, Mátyása Szabóa, hudobníci zo všetkých pozvaných domácich i zahraničných hudobných telies doprevádzali výučbu „šallaiho verbunka“, výučbu pomalého čardáša a friššky z Dolného Pohronia, čo vyvrcholilo v naštudovaní spoločnej choreografie so všetkými 290 pozvanými tanečníkmi z 10 folklórnych kolektívov na VI. ročníku Pohronskej verbovačky. Učiteľom výučby ľudového tance, choreografom spoločnej choreografie, ako aj verbujujúcim kaplánom bol odchovanec domáceho folklórneho súboru Kincsó, tanečný umelec profesionálneho tanečného telesa Magyar Nemzeti Táncgyüttes z Budapešti, Sándor Juhász.

Po krojovanom sprievode mestom Želiezovce sa námestie naplnilo stovkami zvedavých záujemcov, aby na vlastné oči videli ozajstné verbovanie mládencov. Organizátor verbovačky - Čistý prameň - Tiszta Forrás neinvestičný fond, využil námestie, kde sa konajú trhy remeselníkov, aj na prezentáciu civilných organizácií.

A tento priestor sa núkal aj na zrealizovanie verbovačky. Galaprogram „Ludovo-tanečný Babylon“ sa konal v spolupráci s mestom Želiezovce v dome kultúry, kde sa v stiesnenejších podmienkach, ale o to s väčším zápalom predstavili nadšenci pre ľudové umenie: nový detský folklórny súbor Sendergő zo Šiah, seniorský folklórny súbor Pászortűz zo Štúrova a zahraniční hostia medzinárodného folklórneho festivalu „takí sme!“ v Leviciach. Ako začiatok, tak aj záver patril domácim folklórnym súborom Apró Kincső, Kincső a KSZCS zo Želiezoviec. Vo večernom medzinárodnom tanečnom dome sa všetky pozvané súbory učili navzájom svoje tance. Gastropochútky pripravili tanečníkom členovia folklórneho súboru z Polania z Poľska.

Táto veľkolepá štvordňová slávnosť ľudového umenia bola v nedeľu 14. septembra zakončená v doobedňajších hodinách slávnostnou bohoslužbou za účasti zahraničných folklórnych súborov príbežne v Mýtnych Ludanoch a v Jure nad Hronom a poobede galaprogramami so záverečným ceremoniálom „takí sme!“.

V Mýtnych Ludanoch starostka obce Oľga Kollárdiová poďakovala za návštevu obce detskému folklórnemu súboru Mitevi zo Skopje, folklórnemu súboru Púčík z Brna a ženskej speváckej skupine Rozmaring z Mýtnych Ludán. V Jure nad Hronom sa predstavil detský folklórny súbor Juranka v hudobnom doprovode Darinky Kassaiovej, ženská spevácka skupina pod vedením Magdalény Kácsorovej, zahraničné folklórne súbory Vadrózsa z Budapešti a Polanie z Trzcianky. Helena Valentová, starostka obce, sa ako domáca hositeľka predviedla aj na pódii.

Riaditeľka Regionálneho osvetového strediska v Leviciach, Alžbeta Sádovská v záverečnom prejave vyzdvihla: „...cieľom všetkých členov jednotlivých súborov bolo iste potešiť divákov a poslucháčov svojimi piesňami, tancami. Tešme sa, budme vďační za poklad v podobe starých piesní a krásnych tancov, ktoré nám spevácke skupiny a folklórne súbory odovzdávajú, pretože len takto sa nám zachovávajú pre ďalšie generácie.

Medzinárodný folklórny festival „takí sme!“ má neopakovateľnú atmosféru sršiacu elánom, radosťou a spolupatričnosťou. Zároveň je to priestor pre načerpanie inšpirácie a poučenia, tak nevyhnutný pre umelecký rast každého jedného z nás. Verím, že táto prehliadka, tento chrám ľudského snaženia, radosti a ochoty rozdávať rástol a ešte veľmi dlho sa poniesie v srdciach zúčastnených vôňa lásky k spevu a hudbe...“

Estera Juhászová, koordinátorka festivalu, metodička folklóru ROS v Leviciach

THIS IS US

IN LEVICE

Four days of programs taking place at six different places of the Levice district opened the 7th meeting of authentic folklore lovers – the international folklore festival „This is us!“ in Levice.

From Thursday (11th September) to Sunday (14th September 2014) the program was full of regional costumes, traditions, folk dance and music workshops and different accompanying events. Everyone who was interested in this type of entertainment managed to find something to their liking. Everyone expected this year of the festival to be different – more innovative, more successful than the previous one. In comparison to previous years, the number of visitors as well as the number of dancers grew. On Friday, 496 dancers and musicians from 16 folklore ensembles presented their skills during the program in Sports hall, Levice. The folklore festival significantly enriches social and cultural life in Levice as well as in the whole region.

The Regional cultural centre managed to receive subsidies from Ministry of Culture of the Slovak Republic, Government Office of the Slovak Republic, Enel Mochovce, Visegrad Fund, Polish Institute in Bratislava, Embassy of Hungary, Nitra Self-Governing Region and the town of Levice.

The event is a showcase of regular and systematic work of many institutions, organizations, associations and individuals in the field of traditional folk culture. In 7 years of its existence, the festival significantly contributed to revival, preservation, creative development and public presentation of the precious values of our culture treasury.

On Thursday, September 11, 2014 at 7.00 pm. the opening ceremonies in Tlmace and Farna began at the same time. In Farna, children folklore ensemble Kis Nadas, Nadas dance ensemble, female singing group Rozmaring together with the main guests of the night -Vardrozsza dancing ensemble from Budapest and folklore ensemble Pucik from Brno - opened the festival. In Tlmace, the local folklore ensembles Plamienok, Vatra and Vatra Senior accompanied by Vatra folk music performed. Guests of the night were a folk ensemble Polanie from Trzcianka (Poland) and children folk ensemble Mitevi from Skopje (Macedonia). The program in Farna was opened by the major of the village, Vlasta Csomorova and the Director of Regional Cultural Centre in Levice, Alzbeta Sadovska. In Tlmace, the director of Town Cultural Centre, Lucia Kudelova and the deputy of Nitra Self-Governing Region, Milos Zaujec who was a patron of the festival opened the program.

On Friday, September 12, 2014 the weather didn't allow festival participants to enjoy the parade of folk ensembles and groups in Levice streets. From 5.00 pm. the rhythm of a drummer group Campana Batucada from Nitra brought the stage of the Sports hall to life. Majorettes Mladost and TSK Junilev made the audience dance and charmed them by the beauty of motion and variety.

In the first part of the program, called "Welcome" children folk groups from the whole district performed: Plamienok from Tlmace, Radostnik from Levice, Sendergo from Sahy, Apro Kincso from Zelizovce, Kis Nadas and Nadas from Farna and Tekovancek from Stary Tekov. Huge thanks and respect belongs to all the leaders of these children ensembles, their founders and parents. Despite the current trend and huge influx of foreign culture, these maintain and spread traditional art.

The second part of the program belonged to foreign performers exclusively. Even its name indicated "Guest in the house...". Folk ensemble Pucik from Brno /CZ/, dance ensemble Vadrozsa from Budapest /HU/, folk ensemble Polanie from Trzcianka /PL/ and children folk ensemble Mitevi from Skopje /MK/ featured in this part.

Two national laureates of minority folk groups and ensembles – folk group Praslica from Kozarovce and youth folk ensemble Kincso from Zelizovce – closed the festival "This is us!" and the third part of Friday program called "The best we have...".

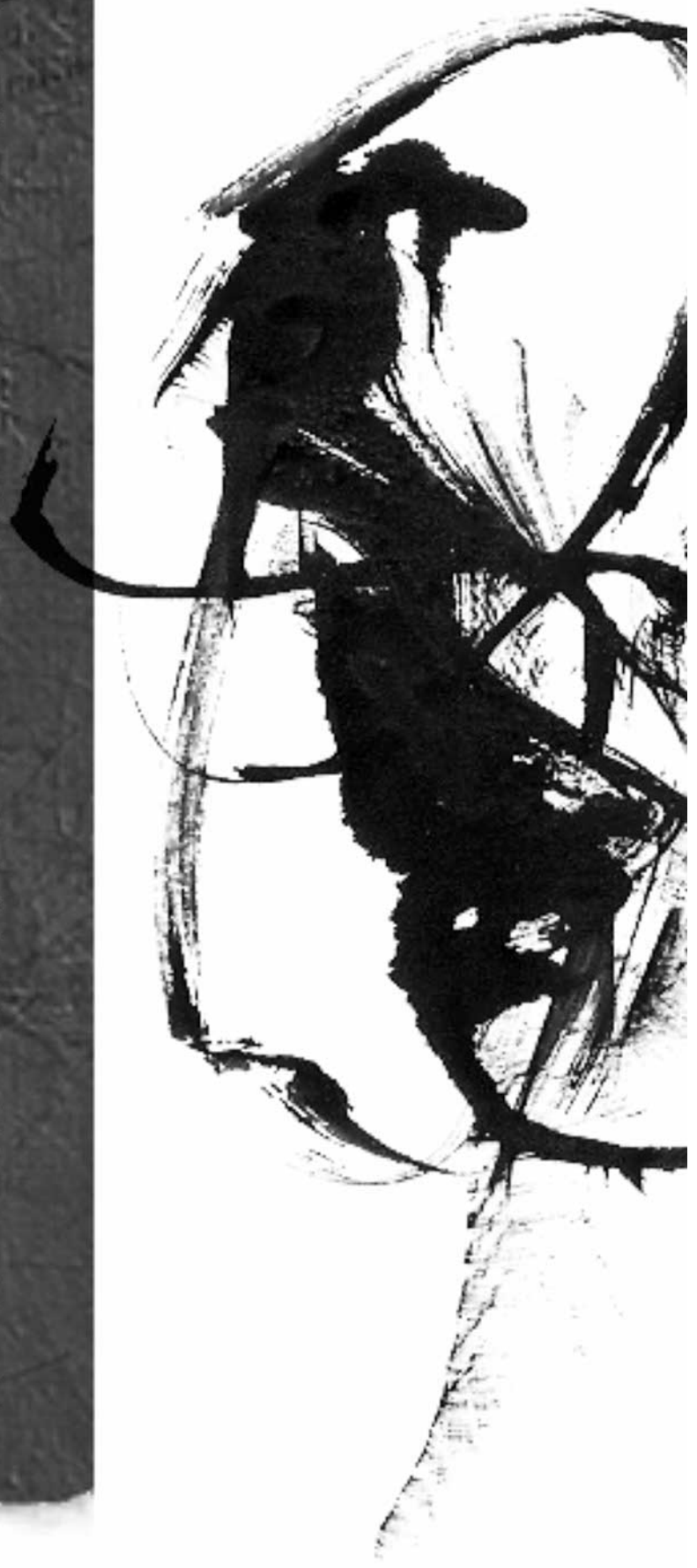
Dancing caravan full of foreign participants traveling Levice continued on Saturday, September 13, 2014 in Zelizovce. In the morning, the folk dance and folk music have been taught.

Under the direction of regional folk music violinist, Matyas Szabo (Gereben), the musicians of domestic and foreign ensembles accompanied the training of "Sallai's verbunk", slow czardas and frisska from Dolne Pohronie. The 4th year of Pohronska verbovacka (War recruitment in Pohronie) ended with common choreography in which all dancers (290 people) from 10 folk ensembles took part. Sandor Juhasz – a former dancer in the folk ensemble Kincso, a dancer of the professional dancing company Magyar Nemzeti Tancegyuttas from Budapest, was the folk dance teacher, the choreographer of the common choreography and a war recruitment chaplain at the same time.

After the regional costume paraded through the town of Zelizovce, the square of the town was filled with hundreds of curious spectators who wanted to see the war recruitment of young men. The organizer of the recruitment – Cisty pramen/Tiszta Forras, which is a non-investment fund, created a space at the square to present civil organizations as well. The very same space was used for the war recruitment.

Program called Folk dance Babylon was organized in cooperation with Zelizovce and took place in the local cultural house where the lovers of folk art performed: the new children folk ensemble Sendergo from Sahy, senior folk ensemble Pasztortuz from Sturovo and foreign guests of the international folklore festival "This is us!" in Levice.

Beginning as well as the end of the festival belonged to the regional folk ensembles Apro Kincso, Kincso and KSZCS from Zelizovce. In the evening in the international dance house all the performing ensembles taught each other their own folk dances. Members of folk ensemble Polania from Poland made the dancers delicious food.

On Sunday morning (September 14), this magnificent four-day feast of folk art finished with a mass. Foreign folk ensembles attended a mass in Mytne Ludany and Jur nad Hronom. In the afternoon, there was a program and closing ceremony of "This is us!". In Mytne Ludany, the mayor of the village, Olga Kollardiova, thanked the children folk ensemble Mitevi from Kopje, folk ensemble Pucik from Brno and female singing group Rozmaring from Mytne Ludany.

In Jur nad Hronom, the children folk ensemble Juranka accompanied by Darinka Kassaiova performed together with female singing group led by Magdalena Kacsorova, foreign folk ensembles Vadrozsa from Budapest and Polanie from Trzianka. Village mayor, Helena Valentova, performed at the stage as well.

The Director of Regional Cultural Centre in Levice, Alzbeta Sadovska said in her closing speech: "...the aim of members of all the ensembles was surely to please the audience with their songs and dancing. Let us rejoice and be thankful for the treasure of old songs and beautiful dances sang by groups and folk ensembles. Only in this way they can be preserved for future generations.

The international folklore festival This is us! has a unique atmosphere oozing enthusiasm, joy and fellowship. At the same time, it's an opportunity to find inspiration and new ideas which are very important for the growth of every single one of us. I hope, this festival, this temple of human effort, joy and willingness to share has grown and it made the hearts of participants soak in love for singing and music..."

Estera Juhászová, Coordinator of the festival, Folklore Methodologist in ROS, Levice

ZOZNÁMTE SA S ESZTEROU - METODIČKA FOLKLÓRU V ROS LEVICE

E s t e r a
Juhászová

...vydatá, spolu s manželom zakladateľa umeleckí vedúci DaMFS Kincső zo Želiezoviec, matka troch synov, 53 - ročná, metodička folklóru ROS Levice. Strohé informácie, ktoré sa obdobne môžu týkať desiatok, stoviek žien u nás - zmeníme len meno súboru či mesta.

Môžu, ale - netýkajú.

Estera Juhászová totiž tieto charakteristiky integrálne spája do jedného farebného, rýchleho, šťastného, stresujúceho, šialeného a radosť rozdáajúceho životného kolotoča.

DaMFS Kincső, ktorý spolu s manželom vedú, patrí od prvých rokov svojej existencie medzi najúspešnejšie folklórne kolektívy na Slovensku tak na festivaloch, ako i súťažiach kolektívov i sólistov tanečníkov. Otec a mama ho vedú, dvaja synovia - pomaly tiež. Obaja ako vynikajúci sólisti - tanečníci sa prezentujú i na medzinárodných vrcholových súťažiach a pôsobia v profesionálnych telesách. Tak ako i ďalší „absolventi“ tejto folklórnej školy, ktorá im je zároveň rodinou. Lebo Ester nemá len troch nadaných synov, má aj mnoho ďalších a tiež veľa dcér; svokier; svokrov; švagrin a švagrov - celé rodiny členov súboru. Inak ako ovešaní krojmi, nástrojmi, projektmi, fotoaparátmi organizujúci niektoré z vynikajúcich podujatí si ich s manželom nevieme ani predstaviť.

Ester je jednou z desiatok metodičiek pre folklór. Jednou z veľmi mála METODIČIEK. Aj najstrohejšia štruktúrovaná forma profesijného životopisu tejto nesmierne aktívnej ženy by rozsahom niekoľkonásobne prevýšila rozsah tohto článku. Folklórna skupina, detský súbor, materská či základná škola v regióne má možnosť jej zavolať a ona príde a vďaka svojim pedagogickým znalostiam konštruktívne pomôže. Aj erudovaným: bola iniciátorkou a organizátorkou ojedinelého, už takmer 4 roky fungujúceho systému školení tanečných pedagógov a vedúcich folklórnych kolektívov, ktoré ROS Levice organizuje v spolupráci s

MTF v Budapešti a ktoré saturuje čiastočnú absenciu tohto komplexného odborného prístupu pri výučbe ľudového tanca, pohybových hier, pri poznávaní štruktúry, formy a funkcie ľudového tanca na základe archívnych prameňov i pri jeho inscenovaní.

Súťaže kolektívov či sólistov, ktoré organizuje, majú formu, systém, odbornosť, prirodzenosť a úroveň. Práca na poli folklórneho hnutia je totiž pre Ester a jej rodinu spoločnou záľubou, motiváciou...životom.

Ale majú aj svoj súkromný život. V krásnom vidieckom dome s kachľovou pecou, rajskou záhradou a všetkými mačkami, ktoré prídu alebo sa narodia. Tak ako priatelia, ich rodiny a priatelia ich priateľov, tak ako členovia súboru a ich rodiny, každý je u Juhászovcov vítaný. Známych majú veľmi veľa - za „dlhé obdobie aktívneho života“...Vek je ďalšou kategóriou, ktorá v prípade tejto jubilantky vybočuje z priemeru. Charizmatická, krásna žena v štýlovom „in-fite“ s doplnkami umeleckých šperkov a originálnych šatiek bude zrejme rovnako vyzerat' aj pri storočnici. Jej energia zabije, nabudí a naplní každého, s kým sa stretne. Kde iní končia, ona po celodennom sústredení večer operie, navarí, vráti sa do „kulturáku“, zúčastní sa zábavy, zorganizuje formality a po polnoci zavolá všetkým, ktorí sa nemohli zúčastniť, že...chýbajú...a pípa im auto. Lebo Ester naozaj chýbajú. Asi nikto vás nepošle odkiaľ ste prišli s takou otvorenosťou a grációznosťou. Povie vám pravdu a seká do živého, nech ste ktokoľvek, kdekoľvek, kedykoľvek, na úrovni a s najlepším úmyslom. Často nestíha (toto by nestíhal nikto). Ale keď máte problém - pracovný, či osobný, asi nikto tak nenasadí všetky svoje sily, aby vám pomohol. Nie každý túto šialenú kombináciu znesie...a je to jeho smola.

Keby ste čítali jej anamnézu, či poznali niektoré momenty v živote - modlili by ste sa za ňu. Aj to urobte, nech je táto bosorka s dušou dobrého anjela zdravá, smeje sa tým úprimných chrapľavým smiechom a nech ďalej „maká“. Po odbornej, profesionálnej, ale i výchovnej a ľudskej stránke totiž robí svojmu hviezdному menu Ester česť.

Katarína Babčáková,
NOC Bratislava

ČAROVNÉ PASTELKY

Utorok 2.12.2014 sa uskutočnila vernisáž dvojstupňovej súťaže výtvarnej tvorivosti detí predškolských zariadení Čarovné pastelky. Táto súťaž je súčasťou Žitnoostrovských pasteliek, organizovaných Žitnoostrovským osvetovým strediskom, v Levickom regióne organizovaných Regionálnym osvetovým strediskom. Aj tento rok sa potvrdil fakt, že tvorivosť a iniciatívu detičiek od 3 do 7 rokov musí pedagóg správne usmerniť. Tento rok bolo do súťaže prihlásených vyše 50 prác škôlkarov, z ktorých sme vybrali víťazné z každej zúčastnenej materskej školy. Celú vernisáž obohatili študenti z PaSA pod vedením Mrg. Rie Mészárosovej. Žiaci si pripravili skvelý program so spevom, po ktorom vzápätí nasledovali tvorivé dielne, na ktorých sa mohli detičky znova kreatívne prejavovať a vyrobiť vianočné ozdoby, ktorými potom ozdobovali stromček. Na detských prácach je niečo výnimočné, čo nenájdete nikde inde. Sú plné úprimnosti, vtipu, lásky, témy priateľstva a rodiny a hlavne priznanej nedokonalosti, ktorá nám tak často chýba. Pre nás dospelých z Regionálneho osvetového strediska v Leviciach Čarovné pastelky hlavne pripomínajú, aké dôležité je stále sa učiť byť detský a detsky milovať.

ZOZNÁMTE SA S GABRIELOM - VÝTV. TVORBA, GRAFIK, WEB V ROS LEVICE

S O M G A B R I E L

Keď ráno vstanem, zapnem si počítač. Idem na záchod, umyjem sa a keď sa vraciam z kúpeľne, počítač je pomaly už aj zapnutý. Pustím si nejakú príjemnú hudbu a robím si raňajky. Do mixéra pohádzem goji, vločky, vajíčka, banán, proteín, sušené ovocie, orechy a škoricu, vylejem na panvicu a urobím si niečo medzi koláčom a plackou. Po jedle si čítam a modlím sa. Cestou do roboty sa zastavím pre Martu – moju maminku a kolegyňu. Prídeme na strojárinu, vyšliapeme si na druhé poschodie a deň môže začať. S Martou sme spolu v kancelárii. Ja robím grafiku, ona fotografiu. Kolegov máme dobrých. Vela sa smejú. Na obed ľúbime chodiť preč. Niekde na menu – vyvetrať si hlavu. Po obede to na „roske“ doklepeme (striháme, retušujeme, plagátujeme, posielame, uploadujeme, sťahujeme, plánujeme, zoznamujeme, telefonujeme a olvrantujeme). Z roboty ľúbim ísť rovno do fitka. Cestou vyhodím Martu a už-aj sa prezliekam a celý natešený začínam cvičiť. Pozdravím kolegov – každý cvičí niečo iné. Horšie je, keď všetci cvičia to isté – čakáme na stroje a lavičky. Po cvičení som ako nový človek. Milujem ten pocit. Cestou domov sa zväčša zastavím v obchode doplniť zásoby a ide sa domov. Milujem príchody domov.

Bývam sám v malom jednoizbovom byte. Čaká ma tam klud a ticho. Začnem bežný príchodzí rituál – niekoľko činností naraz. Varím, prezliekam sa, vybalujem, chatujem, pijem, ležím, ale hlavne – cítim sa pri tom dobre. Som rád, keď nemusím nikde ísť, nič vybavovať. Ľúbim si doma urobiť pohodu a pustiť sa do druhej časti dňa. Buď retušujem fotky, ktoré som nafotil – svadby, módu, reklamu, dievča, alebo niečo iné. Alebo začínam strihať nejaký video alebo audio rozhovor, ktorý som natočil pre netlive. Netlive je internetový portál, na ktorom sa ľuďom snažím poskytnúť relevantné informácie ohľadom hľadania cesty, Boha a vlastnej identity. Sám mám Bohom zmenený a zachránený život a o tom sa snažím ľuďom hovoriť. Ku koncu dňa sa snažím menej a menej robiť a pripravovať sa na večer. Zvyčajne ešte večer okolo ôsmej zbehnem pre Ingridku na stanicu a hodím ju domov. Ingridka je moja priateľka a budúci rok by sme sa chceli zobrať. Teraz študuje v Nitre, dúfam, že posledný rok svojej školy. Večer si dám tvaroh, urobím si hygienu – posledné mesiace používam aj medzizubné kefky – tie mi pretiahnu čas večernej hygieny o polovicu a idem spať. Väčšinou zaspávam rýchlo a spím dobre. Vstávam o 6:25.

ZOZNÁMTE SA S JANČIM - ORGANIZAČNÝ PRACOVNÍK V ROS LEVICE

J Á N P O L Á K

L i e t a j ú c i d ô c h o d c a

Hoci som starobný dôchodca, stále ešte pracujem a vo voľnom čase sa venujem hlavne rodine, záhrade a môjmu koníčku – lietanu. Lietat' som začal v minulom storočí! V 70-tych rokoch som lietal v Nových Zámkoch na vetroňoch Blaník a Orlik. V 80-tych rokoch som postavil na kolene motorové rogallo. Kostru z duralu a plachtu som si ušil, motor som upravil z Trabanta. Lietal som s ním po okolí Levíc. Od roku 2000 sa venujem už motorovému paraglidingu. Je to najprístupnejšie lietanie, všetko sa dá zbalit' do kufra auta, alebo na prívies. Stačí zájsť na nejakú lúku a proti vetru vyštartovať. A je to veru krásny zážitok lietať pomaly nad krajinou a sledovať prírodu. Samozrejme s fotoaparátom po ruke, hlavne keď je pekné počasie.

Veľká škoda, že práve nad našim mestom a jeho okolím je často zakázané lietať z dôvodu nízkych letov vojenských stíhačiek. Zúčastňujem sa aj rôznych nadnárodných súťaží, kde mám za posledné obdobie pekné umiestnenie: v roku 2013 majster Slovenska v motorovom paraglidingu s podvozkom. Na týchto súťažiach sa lietajú rozličné disciplíny, napríklad navigačný let na 60 km, kde sa hľadajú objekty a budovy podľa fotiek, ktoré je potrebné počas letu zakresliť presne do mapy. Ďalšími disciplínami sú presnosť pristátia, slalom a nová disciplína, let okolo pylónov. Pekným zážitkom je lietať v jednom stúpacom prúde vzduchu spolu s dravým vtákom alebo bocianom.

POHYBOVO – DIVADELNÉ D I E L N Ě

V dňoch 29.9., 20.10. a 10.11. 2014 sa v priestoroch literárno-dramatického odboru na ZUŠ v Leviciach uskutočnili tri tvorivé divadelné dielne pod vedením odborníčky Mgr. art. Márie Danadovej.

Majka Danadová študovala na VŠMU v Bratislave – odbor bábkoherectvo a DAMU v Prahe na Katedre alternatívneho a loutkového divadla. V rokoch 2007 – 2011 bola členkou hereckého súboru Bábkového divadla na rázcestí v Banskej Bystrici, hosťovala v inscenáciách Bábkového divadla v Žiline, Divadla Pôtoň, Divadla na Vysokej Nohe, ODIVO, Záhrada CNK, Divadla NoD – Praha, Divadla Ponec – Praha, Divadla Continuo a Divadla Archa – Praha, účinkuje v televíznych seriáloch. V súčasnosti spolupracuje s viacerými divadlami na Slovensku a v Čechách (ako herečka a pohybová spolupráca). Ako lektorka pohybového divadla vedie viacero workshopov. V roku 2011 získala cenu Slovenského literárneho fondu za stvárnenie postavy matky – E. M. Šoltésovej v inscenácii Variácie lásky (Bábkové divadlo na rázcestí). Je členkou celoslovenskej poroty pre bábkové divadlo – Hašterica v sezónach 2011 – 2013 a 2013 – 2015. Od roku 2011 pôsobí ako redaktorka, drama turgička a režisérka v literárno – dramatickej sekcii

RTVS a od roku 2012 aj ako pedagogička na konzervatóriu Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici, kde vyučuje hlavný predmet hudobno-dramatického odboru: herectvo.

Prvé stretnutie sa nieslo v duchu hľadania a vytvárania výrazu cez pochopenie vlastného tela v priestore. Telo ako materiál. Ako zdroj inšpirácie, ako nonverbálny vyjadrovací prostriedok. Telo ako jeden zo základných komponentov hereckého subjektu. Telo ako site specific (inšpirované Constanzou Macras – herec ako site – specific). Tvorivosť, ktorá sa neopiera o tanečné techniky. Herec – tanečník, ako dramatický autor svojej postavy, pričom základným vyjadrovacím prostriedkom je jeho telo.

Na druhom stretnutí sa herci venovali komunikácii cez materiál ako zástupný predmet, práci s verbálnymi pomôckami v pohybe, hľadaniu spoločného ťažiska. Snažiť sa upriamiť pozornosť na partnera s pridaním textu a predmetu.

Tretia tvorivá dielňa sa zamerala na vytvorenie pohybovo – hereckej partitúry, v ktorej herci – interpreti fungujú zároveň ako akísi dramatickí autori svojej postavy. Kolektívne, ale aj individuálne tvoriť s cieľom nechať telo rozpomínať a vypovedať. Herci pracovali na svojej výpovedi a aplikovali nadobudnuté skúsenosti počas stretnutí.

SLAVKA PREVENČIKOVÁ

V Regionálnom osvetovom stredisku v Leviciach pracujem ako divadelná metodička päť rokov. Mám svoju prácu rada, mám rada svojich divadelníkov a svojich kolegov. Keďže svoje dve deti vychovávam sama, nepracujem na plný úväzok. Po škole sa im naplno venujem. Výrobe keramiky sa venujem skoro 20 rokov. Môj prvý dotyk s hlinou bol veľmi pozitívny, je to moja dôverná priateľka, ktorá schová všetky moje tajomstvá. Som keramik - samouk. Nečítala som odbornú literatúru, učila som sa sama, na vlastných chybách a učím sa stále. Moju prácu vnímam všetkými zmyslami, potrebujem ju k životu, je to pre mňa aj určitý druh arteterapie. Vyskúšala som niekoľko výtvarných techník, dávnejšie som sa venovala ilustráciám kníh, maľovaniu a farbeniu látok, šitiu odevov a bábok, rada navrhujem modely šiat. Vyrábala som šperky z drôtu, dreva a keramiky, veľa fotím. Mojm cieľom je vyrábať vitráž a kombinovať ju s keramikou. Sortiment mojich výrobkov pozostáva z vecí, ktoré dokážem vyrábať z plátov hliny. Sú to napríklad nástenné hodiny, keramické obrazy, rôzne misy, šálky alebo zrkadlá. Mám rada všetky farby, ktoré existujú a najviac tie, ktoré by mohli existovať. Mám radosť, že o moje výrobky je stále záujem. Ak majú moji zákazníci nejaké požiadavky na výrobky, snažím sa im vždy vyhovieť, ale musím byť s tým aj ja stotožnená, aby bola spokojnosť na obidvoch stranách. Za svoj veľký úspech považujem svoju prvú predajnú výstavu v Hundertwasserhaus vo Viedni, v apríli 2014. V Galérii Lion, ktorá je v tomto slávnom dome naďalej predávam svoju tvorbu. Mojm relaxom je práve práca s hlinou vždy v kombinácii s dobrou hudbou. Venujem sa street artu, mám rada graphic novels, snažím sa nevynechať žiadny dobrý koncert, alebo výstavu. Sama koncerty a výstavy organizujem. Toto ma okrem detí vždy nabije.

ZOZNÁMTE SA SO SLÁVKOU - METODIČKA DIVADLA A HOVORENÉHO SLOVA V ROS LEVICE

DF
2015

DNI FOTOGRAFIE V LEVICIACH 2015

8. ročník medzinárodného fotografického festivalu

15.5. – 7.6.2015

Synagóga v Leviciach

Tekovské múzeum

15.5.2015
17.00 vernisáž

Synagóga v Leviciach

Silvia Saporová a jej žiaci

trvanie výstavy do 5.6.2015

18.00 **Tekovské múzeum**
Anne Lefebvre FR Nécseyho galéria
Anton Sládek SR Kapitánska budova
Haris László MR Dobóovský kaštieľ
Ferencz Dániel MR Dobóovský kaštieľ
trvanie výstav do 7.6.2015

19.30 **ArtKorzo** Nové Zámky Dom Matice slovenskej
trvanie výstav do 7.6.2015

20.00 **Fotomaratón** Dom Matice slovenskej

14.00 **Michal Fulier** Súd' ma a skúšaj výstavná sála CK Junior
16.05.2015
výstava fotografií spojená s projekciou dokumentárneho filmu režiséry Ivy Kúšikovej;
Súd' ma a skúšaj / víťazný film festivalu Jeden svet/

15.00 **ArtKorzo** Nové Zámky Dom Matice slovenskej
16.00 **Darius Wojcik a Piotr Zatorski** PL kaviareň Na korze
trvanie výstavy do 7.6.2015

16.00 **Vyhodnotenie fotomaratónu** Dom Matice slovenskej

23.5.2015
16.00 **Sebastián Pavlis, Bibiana Hudáková** - kaviareň Na kus reči
trvanie výstavy do 7.6.2015

www.roslevice.sk

hlavní organizatori:

podujatie sa realizuje s finančnou podporou:

podujatie podporili:

mediálni partneri:

AMFO 2014

42. ročník celoštátnej súťaže a výstavy amatérskej fotografie v Leviciach

Regionálnemu osvetovému stredisku v Leviciach sa dostalo cti z poverenia Národného osvetového centra v Bratislave, zorganizovať 42. ročník celoštátnej postupovej súťaže a výstavy amatérskej fotografie AMFO 2014 v Leviciach. Synagóga bola miestom výstavy 296 fotografií zo všetkých ôsmich krajov Slovenska. 7.11.2014 na slávnostnom vyhodnotení tejto súťaže sa zúčastnilo množstvo fotografov- amatérov. Okrem vyhodnotenia mali možnosť konfrontovať na rozborovom seminári svoje názory s profesionálnymi fotografmi, členmi poroty: Miroslavom Pfliegelom, Jozefom Sedlákom a Rudolfom Lendelom. Súčasťou celého podujatia bola sprievodná výstava – Výber fotografií z národnej súťaže Českej republiky a vyvrcholením boli trojdňové tvorivé dielne, ktorých účastníci si mohli vybrať z 3 tém: Apropriacia, Nahé príbehy a Narušenie mierok / Príbeh predstavivosti.

Z úst **Rudolfa Lendela**, lektora tvorivej dielne pod názvom Apropriacia zazneli slová na vysvetlenie k výberu netradičnej témy. „Je to výtvarný postup, pri ktorom vzniká nové dielo s použitím časti diela iného autora. Na workshope sme si vybrali diela, ktoré namaloval holandský maliar Robert Campin v 15. stor. Použili sme predlohy jeho obrazov: Muž a Žena. Zamerali sme sa na: 1.Dôležitosť zachytenia stavby obrazu, kompozície, svetla, výrazu tváre, ošatenia s použitím drapérie. Cieľom bolo pochopenie a zachytenie atmosféry osvetlenia portrétu v renesancii /šerosvit/. 2.Doplnenie obrazu s použitím rekvizít zo súčasnosti /fotoaparát, okuliare,../. 3.Spracovanie fotografií v postprodukcii, v programe Photoshopy. Prácu absolventov workshopu aj s prihliadnutím na krátkosť času trvania workshopu hodnotím - „výborné“.

Gabriel Kosmály, fotograf, lektor tvorivej dielne Nahé príbehy: „Celý workshop sa niesol v invenčnom duchu, keď zadané témy: inscenovaná fotografia, premietanie na telo a montáž, som najprv teoreticky vysvetlil účastníkom, v ďalšej fáze som im formou prezentácií predstavil špičkové ukážky majstrov fotografií z týchto žánrov. Snažil som sa o nie popisnú, ale o výtvarnú interpretáciu nahého ženského tela s presahom do nových vyjadrovacích foriem súčasnej fotografie. Búranie zažitých konvenčných obrazov vystriedalo tvorivé budovanie výtvarného fotografického obrazu, kde vždy dominovala idea jemného a poetického stvárnenia aktu. Potešil ma fakt, že respondenti celú našu spoločnú prácu sledovali s obrovským záujmom a oduševnením. Vďaka tomu vytvorili naozaj imaginatívne práce, ktoré budú slúžiť ako inšpirácia v ich budúcej tvorivej práci.“

Jozef Sedlák, fotograf, lektor tvorivej dielne Narušenie mierok/Príbeh predstavivosti: „Skvelá organizácia zo strany Regionálneho osvetového strediska v Leviciach a profesionálny prístup všetkých pracovníkov ROS Levice a prihlásených účastníkov workshopu sa podpísali pod výborný priebeh a priateľskú tvorivú atmosféru počas celého trvania workshopu. Postupne sme na tému „Narušenie mierok /Príbeh predstavivosti“ nafotografovali veľké množstvo kvalitných záberov, kde účastníci reagovali na výzvu lektora a snažili sa zachytiť popredie –pozadie reality, ostrosť – neostrosť situácií, netradičný uhol záberu, aranžované postavy v priestore a vytváranie a zachytenie „absurdných“ - „surreálnych“ vzťahov postáv, vecí.“

Jozef Fašanga, Zvolen, účastník súťaže a tvorivej dielne Nahé príbehy, bývalý redaktor časopisu Fototip: V novembri, "Mesiaci fotografie" sa oči mnohých priaznivcov tohto média upierali na množstvo podujatí a výstav spojených s týmto našim sviatkom nielen v Bratislave, ale na celom Slovensku. Bez zveličovania sa dá povedať, že centrom amatérskeho fotografického hnutia na Slovensku sa stali Levice, ktoré v dňoch 7. - 9. novembra privítali účastníkov vyhodnotenia a výstavy amatérskej fotografickej tvorby AMFO 2014. Fotografia je už vyše 35 rokov pre mňa koníčkcom, relaxom, záľubou a zmysluplnou náplňou života a tejto súťaže som sa mnoho rokov zúčastňoval ako autor, účastník vyhodnotení a tiež organizátor nižších stupňov AMFO. Dôverne preto poznám, čo všetko obsahuje príprava a realizácia takéhoto podujatia a som rád, že som sa mohol zúčastniť vyhodnotenia AMFO 2014 v Leviciach a stretnúť s mnohými priateľmi fotografmi a úžasnými ľuďmi, ktorí pripravili pre nás veľmi hodnotný program. Chcem sa podeliť o svoje postrehy a dojmy, s ktorými som sa stretol počas mojej účasti na podujatí. Nie som človek, ktorý sa na svoje okolie pozerá len cez ružové okuliare, ale musím hneď na začiatku priznať, že organizátori mi tzv. "vyrazili dych" a ukázali mi, ako sa to všetko dá v pohode zvládnuť. Myslím, že problémov a organizačného "pnutia" predtým mali dosť, len nám to nedali pocítiť.

Ale pekné od začiatku - ešte som nebol ani na podujatí, len sedel doma v teple pri PC a vedel som všetko o podujatí. Informácie, ktoré som po prihlásení dostal, nepodcenili žiadny detail. Časový program celého podujatia, mapa s vyznačením miesta konkrétneho programu a fotografia objektu, kde je výstava, tvorivé dielne, ubytovanie, strava, včítane programu a podrobnej náplne pre účastníkov tvorivých dielní.

Príchod - zamierili sme rovno do synagógy, miesta výstavy, vernisáže a registrácie účastníkov. Milé prijatie "hosteskami" v zelených tričkách AMFO 2014, registrácia, ponuka propagačných materiálov a informácia o programe ma priviedli do výstavného priestoru synagógy, ktorá je v spojení s výstavnými prvkami a kurátorským rukopisom dôstojným miestom prezentácie celoslovenskej amatérskej fotografickej tvorby. Snáď len slabé osvetlenie v niektorých častiach výstavného priestoru na poschodí nedávalo možnosť vyniknúť fotografii. Nasledovala zvláštna, na ostatných súťažiach málo vídaná príležitosť - rozbor fotografií členmi poroty. Pre mnohých bolo veľmi užitočné počuť iný názor a vnímanie obsahu fotografie ako je ten vlastný. Vernisáž a odovzdávanie cien prebehla s patričnou slávou a pozornosťou nielen pre ocenených autorov, ale pre všetkých prítomných. Nechýbala samozrejme ani prehliadka a vyhodnotenie multimediálnych prezentácií ako súčasť súťaže a výstavy.

Práca v tvorivých dielňach pozostávala z fotografovania, úpravy fotografií a výberu na záverečný nedelňý dopoludňajší program - prezentáciu nafoteného materiálu, hodnotiaci a rozborový seminár a vyhodnotenie podujatia.

Ja som sa osobne zúčastnil dielne "Nahé príbehy". Už návrh zamerania v piatich tematických celkoch (inscenovaný akt-príbeh, akt-levitácia, premietanie na telo, výtvarné zobrazenie aktu a montáž) vyvolal vo mne bázeň a pochybnosti, či sa to všetko dá za jeden deň zvládnuť. Posmelil ma kolega z nášho fotoklubu a hovorí "to je fajn, super, ja som to už absolvoval". A skutočne, bolo to "super" a už v príprave lektor rozohnal všetky moje pochybnosti. Najprv nám predstavil svoju tvorbu, oboznámil čo nás čaká a pripravil technické vybavenie ateliéru v rámci možnosti úplne vyhovujúce pre tvorbu. Veľmi mi vyhovoval a pozitívne som vnímal okrem odbornej zdatnosti lektora aj jeho prístup k účastníkom dielne. Žiadne naháňanie, dirigovanie, jednoducho - tvorte si podľa vlastného videnia a ctenia. Takže skutočne sa zmôžem len na skromné - ďakujem.

A čo dodať na záver? Nechýbala nám ani "torta s čerešničkou". Tú tortu sme nepotrebovali a tou čerešničkou ste boli VY organizátori. Lebo bez skúsenosti, odbornosti, ľudského prístupu, dobrých spolupracovníkov a osvetárskeho srdca by to nešlo. Ale - "nadreli" ste sa, preto ešte raz ďakujem a prajem príjemný oddych, mnoho pekných a úspešných ďalších dní.

AMFO 2014

42nd Annual National Competition and Exhibition of Amateur Photography in Levice

The Regional Cultural Centre in Levice was given the honor by the National Cultural Centre in Bratislava to organize 42nd Annual National Competition and Exhibition of Amateur Photography AMFO 2014 in Levice. The exhibition of 296 photos from 8 Slovak regions took place in a synagogue. On November 7, 2014, many amateur photographers attended the official ceremony and evaluation of the results. Not only did they learn the results but they had also an opportunity to attend an analysis seminar and confront their opinion with the opinion of professional photographers – Miroslav Pfliegel, Jozef Sedlak and Rudolf Lendel. The event was accompanied by an exhibition – Selected photos from the national competition in Czech Republic. Creative workshops which took place in 3 days closed up the exhibition. The participants could choose from 3 themes: Appropriation, Naked Stories and Distorted Measure / The Story of Imagination.

Rudolf Lendel, the lecturer of the workshop called Appropriation described this unusual theme in this way: "It's a creative procedure which results in a new artwork while using a part of artwork of a different author: At the workshop, we chose works of a 15th century Dutch painter, Robert Campin. We used his work called Man and Woman. We focused on: 1. Importance of image construction, composition, light, facial expression, clothing and drapery being captured. The goal was to understand and capture the renaissance atmosphere of portrait light (chiaroscuro), 2. Complete the image by props from present time (camera, glasses...), 3. Processing photo in post-production (using Photoshop). The workshop participants did an excellent job considering the short time they had.

Gabriel Kosmály, photographer, lecturer of Naked Stories workshop said: "The whole workshop was marked by inventiveness. At the beginning I theoretically explained the themes: Staged Photography, Body Screening and Construction. In the next phase I presented examples of photos of leading photographers in this genre. I tried to interpret naked female body not descriptively but artistically with an overlap into new expressive forms of contemporary photography. Breaking gender stereotypes of conventional images was followed by creative building of photographic image which was always dominated by the idea of fine and poetic portrayal of an act. I was pleased to see respondents interested and enthusiastic about our common work. Because of that, we were able to create some really imaginative artworks which can become their inspiration in the future."

Jozef Sedlak, photographer, lecturer of Distorted Measure / The Story of Imagination workshop. „A wonderful organization of Regional Cultural Centre in Levice, professional approach of RCC employees and participants of the workshop resulted in a great flow and friendly and creative atmosphere at the workshop. Gradually, we made a large number of high quality images following the theme of Distorted Measure /The Story of Imagination. Participants responded to the lecturer's challenge and they tried to capture the foreground / background of reality, sharpness / unsharpness of situations, non-traditional angle, figures arranged in space and creating and capturing "absurd" / "surreal" relations of figures and things."

Jozef Fasanga, Zvolen, participant of the competition and Naked Stories workshop, the former editor of Fototip magazine: In November, "The Month of Photography", many favorers of this medium from Slovakia set their eyes on the number of different events and exhibitions connected to this "holiday".

I won't exaggerate when saying that Levice became the centre of amateur photography movement in Slovakia. On November 7-9, the town has welcomed people who participated in evaluation and exhibition of amateur photography AMFO 2014.

Photography has been my hobby, relax, love and meaningful part of life for more than 35 years. I have attended this competition for years as an author, evaluation participant and organizer of AMFO at lower level. Therefore I know very well how hard it is to prepare such an event. I am very glad that I could participate in the evaluation of AMFO 2014 in Levice. I met many friends, photographers and great people, who prepared a valuable program for us. I want to share my observations and impressions of the event. I am not a person who is easily impressed by what he sees, but I have to admit that the organizers "took my breath away" by showing me how smoothly this all can go. I am sure, they faced many problems and "tension" but we just could not feel it.

But let's start at the beginning. I was at home, sitting by my PC and I already knew everything about the event. I received all the necessary information after signing for the event. They did not underestimate a single detail. Time schedule, a map showing particular events and photo of the exhibition place, workshops, accommodation, food, including everything about program and detailed description of workshops was given to us.

Arrival – We headed straight to the synagogue, the place of the exhibition, opening and registration of participants. Hostesses in green AMFO 2014 t-shirts welcomed us, registered us and offered promotional materials and program information. This led me straight into the synagogue where the exhibition took place. Combination of the exhibited artworks and curatorial handwriting made it a dignified place for presenting the national amateur photographic work. Perhaps the only weakness it had was a poor lighting in some parts of the exhibition on the first floor which prevented the photographs from standing out. The analysis of photographs by committee members followed. This isn't seen very often at other competitions. For many, it was very useful to hear different opinions and perceptions of their photography content. The opening ceremony took place with appropriate fanfare and the attention was paid not only to the awarded artists but to all those present. Multimedia presentations were shown and evaluated as well.

Our work in workshops consisted of taking, editing and selecting photos for the final Sunday morning program, which was a presentation of photos, seminar on analysis and evaluation of the event.

I have participated in Naked Stories workshop. The proposal of the workshop itself which consisted of five themes (Staged Act - Story, Act – Levitation, Body Screening, Artistic Depiction of Act and Construction) was very "brave" and made me doubt whether we will manage all of this in one day or not. My colleague from my photo club encouraged me by saying "It'll be fine. It's great. I have already been there." Indeed. It was great. At the very beginning the lecturer dispelled all my doubts. Firstly, he presented his own work. He told us what is ahead of us and prepared technical equipment in the studio. I appreciated his professional attitude towards the participants. There was no time stress or control. He made it very simple – create as you wish. I can truly say only a humble "thank you".

What else to say? We didn't miss a single thing at this event. Everything we needed was given to us by YOU – the organizers. This wouldn't happen without your experience, professional attitude, expertise, good co-workers and "culture-loving" heart. You did a hard work and I want to say "Thank you" once again. I hope you'll get the rest you deserve and have many wonderful and successful days.

mk

AM
FO20
14

ČAROVNÉ PASTELKY

okresná postupová súťaž výtvarnej tvorivosti detí v predškolských zariadeniach

Vyhodnotenie a slávnostné otvorenie výstavy so sprievodným podujatím, ktoré zabezpečia študenti PaSA v Leviciach:

1.12.2015, 9.30
PaSA Levice

Trvanie výstavy: 1.- 6.12.2015
8.00 - 14.00

Prioritné podujatia Regionálneho osvetového strediska v Leviciach na rok 2015

p.č.	názov podujatia	metodik	termín realizácie	miesto realizácie	projekt	forma
1	„Ľudový tanec, ako súčasť systému tradičnej ľudovej kultúry – problematika pedagogiky ľudového tanca vo folklórnom hnutí“	Juhászová Estera	23.1.2015	Golden Eagle, Levice	Pallas Athéné Domus aminaie alapítvány, Budapest	<u>medzinárodná konferencia</u> realizovaná pod záštitou Ministra kultúry SR Mareka Maďariča pre vedúcich folklórnych súborov, tanečníkov, pedagógov
2	Metodika výučby ľudového tanca 3.ročník/I.-V.	Juhászová Estera	24.-25.1.2015, 21.-22.2.2015, 27.-29.3.2015, 18.-19.4.2015, 23.-24.5.2015	Levice	MK SR, ÚV SR	<u>celoslovenské semináre</u> pre vedúcich folklórnych súborov
3	Šaffova ostroha	Juhászová Estera	29.3.2015	Tekovské Lužany	MK SR	<u>krajská prehliadka</u> sólistov tanečníkov v ľudovom tanci
4	Detské folklórne súbory	Juhászová Estera	17.4.2015	Želiezovce	MK SR	<u>krajská prehliadka</u>
5	Na scénu	Slávka Prevendarčíková	24.-25.4.2015	Kozárovce	MK SR	<u>krajská prehliadka</u> divadla dospelých a divadla mladých
6	DFLV 2015	Kosmályová Marta	15.5.-7.6.2015	Levice	MK SR, ÚV SR	<u>medzinárodný</u> foto festival - Dni fotografie v Leviciach
7	Takí sme/This is us	Juhászová Estera	10.9.2015 - 13.9.2015	Levice, Želiezovce, Šahy, Ipeľský Sokolec, Málaš, Bátovce	MK SR, ÚV SR	<u>medzinárodný</u> folklórny festival
8	Synagógy v stredovýchodnej Európe v rokoch 1782-1944	Kosmályová Marta	2.9.-30.9.2015	Synagóga Levice	Maďarské veľvyslanectvo v SR	<u>medzinárodná</u> výstava so sprievodnými podujatiami
9	AMFO 2015	Kosmályová Marta	6.11. -30.11.2015	Synagóga Levice	MK SR, NOC Bratislava	<u>celostátna</u> výstava a súťaž amatérskych fotografov

METAMORFÓZY premeny, či pretvorenie

V Ipelskom Sokolci bol koncom augusta Regionálnym osvetovým strediskom v Leviciach zorganizovaný trojdňový, medzinárodný Letný fotografický workshop, s ústrednou témou Metamorfozy. Viedli ho dvaja skúsení fotografi – lektori, Petra Cepková (Metamorfozy krajiny) a Gabriel Kosmály (Metamorfozy tela).

„Tohtoročný fotografický workshop s názvom Metamorfozy krajiny bol špecifický svojim podnázvom "Hommage á Josef Sudek". Práve pocta tejto osobnosti českej i svetovej fotografie mala účastníkom workshopu umožniť pozrieť sa na fotografiu krajiny iným a netradičným spôsobom.

Inšpiráciu mohli účastníci načerpať v úvode a to v obrazovej prezentácii, predstavujúcej vývoj krajinárskej fotografie od jej vzniku v 19. storočí, cez jednotlivé vývojové etapy tohto fotografického žánru v 20. storočí, až po jej konceptuálnu, postmodernú, manipulovanú a súčasnú podobu a formu. Ale hlavným cieľom bola predovšetkým analýza tvorby "básnika Prahy" Josefa Sudka, ktorého prínos je podľa mňa rovnako dôležitý ako tvorba Eugéna Atgeta pre Paríž.

Práve spôsob vnímania reality Josefom Sudkom najviac ovplyvnil samotnú realizáciu našej témy. Inšpirovali sme sa jeho fotografickou sériou pohľadov do záhrady cez zarosené a zahmlené okno s názvom "Moje kouzelná zahrádka".

Realizácii fotografií predchádzala pomerne prácna príprava fólií, na ktoré sme vytvárali rôzne maľby a štruktúry, dokonca sme využívali aj deštrukciu povrchu, aby sme sa vlastným a svojským spôsobom priblížili metafore Sudkovej tvorby. Následne sme fólie umiestňovali v krajine pred objektív, čím vznikli zaujímavé a veľmi subjektívne diela. Práca s fóliou (ako akousi membránou) a hĺbka ostrosti nám umožnila zotrieť pomyselnú hranicu medzi vnútorným a vonkajším svetom.

Každý z účastníkov si takto modifikovanú krajinu, či jej detail, prisvojil po svojom, čím vznikli naozaj rôznorodé pohľady, niekedy viac konkrétne, niekedy impresionistické, či konceptuálne alebo abstraktne subjektívne. Ďalším krokom bola selekcia nafotografovaného materiálu a úprava fotografií v postprocesse (avšak iba minimálna), na záver prezentácia a vyhodnotenie.

Z môjho pohľadu takto zameraný workshop účastníkov nielen prekvapil ojedinelosťou použitých výtvarných a fotografických techník a ich kombináciou, ale predovšetkým umožnil nahliadať na žáner krajinárskej fotografie úplne inak. Diela, ktoré účastníci workshopu vytvorili, si myslím, že predovšetkým prekonali aj ich vlastné očakávania, ale hlavne nás všetkých utvrdili v tom, že fotografia je čarovné a nevyčerpatelné médium." **Petra Cepková**, lektorka témy Metamorfozy krajiny

„Konceptcia workshopu bola zameraná na estetické a výtvarné vnímanie ľudského tela ako umeleckého artefaktu. Respondenti si mohli vybrať zo zadaní, ktoré lektor pripravil formou prezentácie a vytlačenými inšpiračnými vzormi. Obsahovali netradičné motívy: premietanie vopred vybraných obrázkov na telo, použitie zrkadla ako priestorovej citácie, deformácie pomocou zrkadliacej plochy, inscenácia v danom prostredí a pohybové štúdie. Ako aj názov Metamorfozy tela, napovedá, obmeny a stvárnenia sme sa snažili podriadit výtvarnému obsahu, aj na úkor formy. Imaginácie, ktoré vznikli a na záver boli prezentované, vypovedali o tom, že účastníci pochopili zámer lektora: vytvoriť obrazce, ktoré sú neopakovateľné, originálne a emočne ladené.

Naším zámerom nebolo, aby na workshope vznikli hotové výstavné fotografie, ale aby témy a cvičenia slúžili ako inšpirácie do ďalšej tvorivej práce. Ďalším cieľom workshopu bolo vyvrátiť zaužívané popisné, niekedy až erotizujúce klišé- pohľady na akt, (ktoré často vidáme na amatérskych výstavách) a snažiť sa o úprimnú a invenčnú výpoveď. Konceptcia workshopu bola zameraná na estetické a výtvarné vnímanie ľudského tela ako umeleckého artefaktu." **Gabriel Kosmály**, fotograf, lektor témy Metamorfozy tela

Podujatie bolo ukončené hodnotiacim seminárom, kde lektori vyhodnotili vytvorené fotografie, určili a odovzdali ceny pre tri najlepšie fotografie. Samotnými účastníkmi, z ktorých sme privítali niektorých aj zo zahraničia, bol workshop hodnotený veľmi kladne, vyslovili prísľub, že si nami organizované podujatia radi zopakujú.

MARTA KOSMÁLYOVÁ

Môžete mi veriť, že toto sa mi písalo asi najťažšie zo všetkých článkov čo som kedy písala, naozaj sa musím nad sebou zamýšľať, nútiť sa nepísať úplné hlúposti. Zaujať nejaké stanovisko k vlastnej osobe by mal raz za čas každý, aj keď je to ťažké. Tak teda: nie som ničím zvláštna. Som so svojim životom spokojná, šťastná, manželka, matka dvoch už dospelých detí a tiež dcéra mojej 82 ročnej mamičky. Svojich blízkych neskutočne milujem, aj keď im to nie vždy viem adekvátne vyjadriť. Som introvert, nerada som stredobodom pozornosti, radšej som nestranný pozorovateľ. Som tolerantná, mierumilovná, citlivá, zhovievavá, mám rada všetky pekné veci, dobrú hudbu, peknú knihu, pohodu, mám rada bielu zimu, Vianoce, ale aj leto, vždy, keď je rodina spolu, keď sme zdraví. Nič mi nechýba, azda len horiaci oheň v krbe... Ale vlastne mám celkom dobrý pocit z toho, ako sa mi podarilo naložiť so svojim životom.

ZOZNÁMTE SA S MARTOU - METODIČKA FOTO A FILMU V ROS LEVICE

Zoznámte sa s Betkou - Riaditeľka ROS Levice

č'up.. :)

Alžbeta Sádovská

Mám 36 rokov, som vydatá a mám dve dcéry – Viktóriú (9) a Karolínu (4). Čo asi neviete, je, že som „vyštudovaná“ módna návrhárka – Stredná umelecká škola v Trenčíne. Ďalej som vyštudovala aprobáciu výtvarná výchova a kulturológia na UKF v Nitre. Vo svojom voľnom čase, keď nepracujem, „rozvážam“ deti na krúžky, varím a upratujem. Takto vyzerá môj bežný deň. No keď už toto všetko absolvujem a stále mi zostane čas, tak plávam (všetky plavecké techniky), chodím na spinning, pilates a power yogu. Moje obľúbené filmy a rozprávky: Mój svokor je lotor, Tú starú treba zabiť, Zoznámte sa Joe Black, Trója, Legenda o strážcoch, Ja zloduch. Obľúbené jedlo: jedlá z rýb a diviny.

Slavomír Vrábek

ekonóm, účtovník, mzdár a rozpočtár ROS v Leviciach z pohľadu riaditeľky ROS v Leviciach:

Slávo, ako ho všetci voláme, je absolútne skromný a bezkonfliktný chlap. Preto vzniká aj tento príspevok. Nijako som ho nevedela „primäť“, aby sám o sebe niečo prezradil. Tak ja Vám poviem....., že za manželku má jednu veľkú fešandu Ajku, s ktorou majú dve dospelé deti. Spolu žijú v harmonickom manželstve v domčeku, ktorý so svojim svokrom zrekonštruoval. Aj zateplil. A žije tam s nimi aj starká, ktorú veľmi ľúbi, pretože nám o nej veľa rozpráva. A okrem veľkej rodiny má veľkú záhadu, kde sa mu urodí veľa ovocia, ktoré keď nezavará, v pálenici vypáli. Potom nám z nej po pracovnej dobe dá aj ochutnať. Vždy je dobrá, tak ako je dobré všetko, čoho sa chytí! Všetko rieši neuveriteľne pokojne a s rozvahou. Humor má tak neobyčajný. Lúbi pizzu, zákusky od staršej a Depeche mode. Vie aj variť a dobre tancovať....., tohto človeka by ste mali proste spoznať.

tač mí..

Zoznámte sa so Slavom - Ekonóm ROS Levice

ZOZNÁMTE SA S HELENKOU - METODIČKA SOC. PREVENČIE, ENVIRO, VZDELÁVANIA V ROS LEVICE

Nevadí, že som sa na veterinu „nedostala“

Kým som chodila do školy, milovala som zvieratá a chcela som byť veterinárkou. Krmila som túlavých psov na ulici, doma sa od myši až po psy vystriedali asi všetky druhy zvierat dostupných v tom čase v chovproduktach. Každé nové zviera bolo našim tajným spiknutím s mamou proti otcovi...a tak je to doteraz.

Keď mi profesor biológie na strednej škole povedal, že sa na veterinu nedostanem, vzdala som sa tejto predstavy... Na vysokej škole – Fakulte ekológie a environmentalistiky vo Zvolene som o problematike túlavých zvierat v mestách napísala diplomovku. Neskôr som pracovala v bratislavskom Útuku pre zvieratá a do rodiny pribudol najúžasnejší štvornohý člen rodiny. Sloboda zvierat ma vyškolila za lektorku projektu „Svet je pre všetkých“, ktorým šíri myšlienku humánneho prístupu ku zvieratám.

Lektorovala som v materských aj základných školách, naberala skúsenosti s deťmi a aj s touto prácou. Časom pribudli vlastné deti a aj vlastné projekty,

čím som získala a získavam tú najcennejšiu prax a inšpiráciu. Momentálne pracujem ako metodička pre vzdelávanie v ROS v Leviciach. Ponuku tém, ktoré lektorujem, som rozšírila o informácie o liečivých bylinkách, stromoch a vode. Chystám projekt zameraný na globálne vzdelávanie.

Spoločným menovateľom všetkých spomínaných projektov je, že deťom a mladým ľuďom okrem informácií a zážitku ponúkajú aj motiváciu prevziať zodpovednosť do svojich rúk. Účastníci našich workshopov si môžu povedať: „Len ja môžem zmeniť svoj postoj ku zvieratám, rozumiem, prečo potrebujeme stromy a viem, čo môžem urobiť pre ich ochranu a zveľádovanie, viem odkiaľ pochádza voda, a že ju nedokážeme vyrobiť, poznám už jej cenu.... A už viem aj to, že môj životný štýl súvisí so životom ľudí v rozvojových krajinách. A nie je mi to jedno.“ Nápadov mám množstvo. Detí, v ktorých sa oplatí podporiť prirodzené inklinovanie k tomu dobrému v nás, je stále dosť. Nevadí mi, že som nevyštudovala veterinu.

Regionálne osvetové stredisko v Leviciach sa v rámci svojej činnosti venuje aj environmentálnej výchove. Základným a materským školám v levickom okrese ponúka workshopy na vybrané témy, organizuje tiež podujatia pre verejnosť.

Mesiac október je bohatý na environmentálne zamerané sviatky. Práve Stredoeurópsky deň stromov 20.10.2014 oslávilo 193 detí z Tlmáč a okolia podujatím Komu sa nelení – tomu sa zelení. Regionálne osvetové stredisko v spolupráci s Mestským kultúrnym strediskom Tlmáče zorganizovalo pre malých návštevníkov interaktívne hudobno – vzdelávacie podujatie „Komu sa nelení – tomu sa zelení!“. Dvaja hudobníci z umeleckej agentúry H.A.N.art. zo Zvolena zapájali deti do diskusie na rôzne témy súvisiace s ochranou vody a s ochranou prírody a životného prostredia. Svoj program dopĺňali videoprezentáciou, ale najmä populárnymi pesničkami slovenských a českých interpretov. Deti si spoločne zapievali piesne Voda, čo ma drží nad vodou, Horehronie, To zvládnem, Úsmev, Voda živá...a iné. Zároveň si mohli zasúťažiť o pekné ceny.

Stredoeurópsky deň stromov sa tak niesol v atmosfére spevu, tanca a detskej radosti. Umelcom ďakujeme za zaujímavý program a všetkým ostatným za účasť a spoluprácu.

Deti z Tlmáč a okolia spievali o prírode

Chcete komunikovať v pohode? Naučíme vás to.

Peter Kukliš - pôvodne vyštudovaný ekonóm, neskôr manažér v budhistickej firme, lektor, mediátor, kouč a v súčasnosti tréner v spoločnosti Maxman Consultants v Bratislave. V Leviciach ho 20.2.2015 budeme môcť zažiť ako trénera „Nenasilnej komunikácie“.

Ahoj Peťo, v Leviciach sa tešíme na ochutnávku „nenásilnej komunikácie“. Čo to vlastne je?

Nenasilnú komunikáciu pre mňa najlepšie vystihuje jej druhý názov „komunikácia založená na potrebách“. Ten názov poukazuje na to, že každý z nás vždy hovorí a koná preto, lebo chce naplniť nejakú životnú ľudskú potrebu. Čokoľvek, čo robíme, sa snaží naplniť ľudskú potrebu – má teda pozitívnu motiváciu (aj keď sa to tak často nemusí zdať). Touto metódou dokážeme naše potreby (tú pozitívnu motiváciu) identifikovať (napríklad prostredníctvom svojich pocitov), efektívne ich vyjadriť a tiež vypočúť potreby druhých. Násilná komunikácia pre mňa je presný opak. Hodnotenie a kritika namiesto objektívneho porozumenia, obviňovanie namiesto úprimných pocitov, hľadanie zlých dôvodov namiesto tých dobrých a príkaz namiesto požiadavky. V komunikácii v každom momente totiž balansujeme medzi dvoma ľudskými potrebami. Jednou je empatia (vedieť sa vcítiť, pochopiť alebo uznať to, čo sa deje v nás alebo v druhom človeku) a druhou je úprimnosť (úprimné priznanie si toho, čo sa v nás deje bez toho, aby sme seba alebo iných kritizovali). Podľa mňa nie sme zvyknutí dať priestor svojim pocitom, a už vôbec nie hovoriť o svojich potrebách.

V čom je „nenásilná komunikácia“ iná, než tá, ktorú bežne používame? Čím sa od nej líši?

Rozdiel je už v našom úmysle. Tu chceme komunikovať s druhým či je to dieťa alebo rodič, podriadený alebo nadriadený, či je to člen rodiny, kamarát... - ako s partnerom.

Teda s rešpektom. Zdá sa mi, že veľa komunikácie, s ktorou sa bežne stretávam je o tom, ako byť niečo viac (alebo menej) ako ten druhý.

Na čo v komunikácii najčastejšie zabúdame? V čom vidíš na základe svojich skúseností najväčšiu výzvu pre účastníkov svojich komunikačných kurzov?

Nehodnotiť, resp. byť si vedomý toho, že hodnotím, je veľkou výzvou pre mnohých účastníkov mojich kurzov. Tiež niečo cítiť a vedieť to pomenovať, pracovať s pocitmi. Účastníci si často pocity zamieňajú s myšlienkami a často kritickými – obviňujú niekoho druhého alebo sami seba. Vedieť pomenovať, čo je pre nás dôležité, čo potrebujeme, je podľa mňa najefektívnejšia cesta k tomu, aby sme si tie potreby naplnili.

Je možné zmeniť zaužívané komunikačné stereotypy? Aké nástroje dostanú účastníci „do ruky“? Akými metódami pracuješ?

Samozrejme, možné to je. Existuje mnoho príkladov, že sa ľudia zmeniť vedú. Ale je to pravdepodobne tá najnáročnejšia výzva, ktorú si človek vie dať. Metódy, s ktorými pracujem, sú Nenasilná komunikácia, Focusing, Joga smiechu a Meditácia všímavosti. Nástrojmi sú napríklad 4 kroky nenásilnej komunikácie, proces seba-empatie, všímanie si telesných vnemov. Všetky sú uchopiteľné a -trénovateľné, napríklad na rolových hrách, aj na vlastných príkladoch. V rámci kurzu majú ľudia šancu vyskúšať si aj reagovať na nepríjemné vyjadrenie niekoho iného novým spôsobom – empatiou.

V prípade, že niekto bude mať chuť nadobudnúť vedomosti a zručnosti ohľadne „nenásilnej komunikácie“ prehľbovať, rozvíjať, kde môže nájsť kalendár Tvojich aktivít?

Podrobnejšie informácie o mojich aktivitách a kurzoch záujemcovia nájdu na stránke www.lifeatwork.sk.

Ďakujem za rozhovor

Zručnosti pre Európsky rok rozvoja

Cloetta

NADÁCIA PRE DETI SLOVENSKA

CHILDREN OF SLOVAKIA FOUNDATION

Rok 2015 bude Európskym rokom rozvoja. Vďaka grantovej podpore, ktorú sa nám podarilo získať, začneme na základných školách v okrese Levice s realizáciou Globálneho vzdelávania. Žiakom druhého stupňa základných škôl v Kozárovciach, Novej Dedine a Pukanci ponúkame súbor aktivít, ktoré rozšíria ich informovanosť a podporia ich životné zručnosti v súvislosti s touto témou. Rôznymi metódami sa budeme venovať problematike dopadov konzumného životného štýlu, či už v stravovaní, obliekaní alebo nákupe elektroniky na náš život a život ľudí v rozvojových krajinách. Podporou a rozvíjaním zručností, ako napr. iniciatíva, komunikatívnosť, zodpovednosť atď. budeme žiakov motivovať k pozitívnym zmenám v ich živote a k dobrovoľnej skromnosti. Projekt plánujeme pripravovať a realizovať v spolupráci s dobrovoľníkmi z Klubu náhradných rodín v Leviciach.

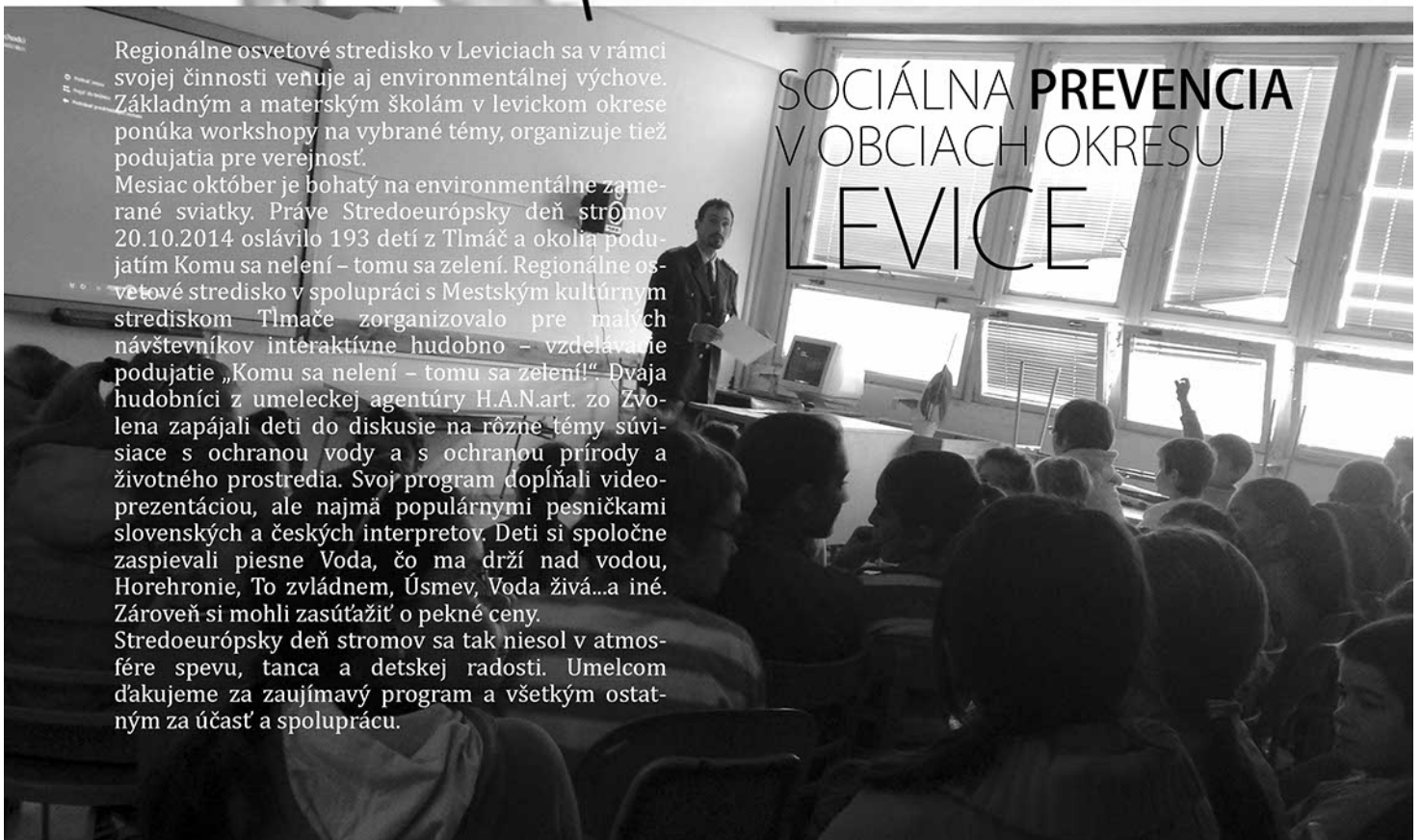
Projekt Regionálneho osvetového strediska v Leviciach „Zručnosti pre Európsky rok rozvoja“ podporila Nadácia pre deti Slovenska z Detského fondu Cloetta.

Regionálne osvetové stredisko v Leviciach sa v rámci svojej činnosti venuje aj environmentálnej výchove. Základným a materským školám v levickom okrese ponúka workshopy na vybrané témy, organizuje tiež podujatia pre verejnosť.

Mesiac október je bohatý na environmentálne zamerané sviatky. Práve Stredoeurópsky deň stromov 20.10.2014 oslávilo 193 detí z Tlmáča a okolia podujatím Komu sa nelení – tomu sa zelení. Regionálne osvetové stredisko v spolupráci s Mestským kultúrnym strediskom Tlmáča zorganizovalo pre malých návštevníkov interaktívne hudobno – vzdelávacie podujatie „Komu sa nelení – tomu sa zelení!“. Dvaja hudobníci z umeleckej agentúry H.A.N.art. zo Zvolena zapájali deti do diskusie na rôzne témy súvisiace s ochranou vody a s ochranou prírody a životného prostredia. Svoj program doplnili videoprezentáciou, ale najmä populárnymi pesničkami slovenských a českých interpretov. Deti si spoločne zaspievali piesne Voda, čo ma drží nad vodou, Horehronie, To zvládnem, Úsmev, Voda živá...a iné. Zároveň si mohli zasúťažiť o pekné ceny.

Stredoeurópsky deň stromov sa tak niesol v atmosfére spevu, tanca a detskej radosti. Umelcom ďakujeme za zaujímavý program a všetkým ostatným za účasť a spoluprácu.

SOCIÁLNA PREVENCIA V OBCIACH OKRESU LEVICE

AMFO

L E V I C E

6.11.2015

14.00 rozborový seminár
16.00 vernisáž

výstava otvorená

pondelok - piatok 9.00 – 13.00 13.30 – 17.00
sobota - nedeľa 11.00 – 16.00

sprievodná výstava

výber fotografií z národnej súťaže Českej republiky
Dom Matice slovenskej v Leviciach
tvorivé dielne 6.11. – 8.11.2015

Celoštátna postupová súťaž a výstava amatérskej fotografie
6.11.-30.11. 2015
Synagóga v Leviciach

HLAVNÝ ORGANIZÁTOR:

REGIONÁLNE OSVETOVÉ STREDISKO
V LEVICIACH

PODUJATIE SA REALIZUJE
S FINANČNOU PODPOROU:

NITRANŤSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

PODUJATIE PODPORILI
A CENY DO SÚŤAŽE POSKYTLI:

Kancelárske a školské potreby

MIBAU SK s.r.o.

since 1921

MEDIÁLNI PARTNERI:

WOODS POHRONIE

REGIONÁLNY TYŽDENÍK SO ZBLÚDE V LEVICIACH

TYŽDENÍK NA POHRONÍ

levickatelevizia.sk

... at Leviciania sú online

MATICA
SLOVENSKÁ

ФОТО

REGIONÁLNY TVÝDENÍK
SLOVENSKÁ BRÁNA
www.slovenskabrana.sk

Občasník Regionálneho osvetového strediska v Leviciach. Zriaďovateľom ROS v Leviciach je Nitriansky samosprávny kraj. Nepredajné. Číslo 2/2014. Vyšlo 16.1.2015. Vydáva ROS v Leviciach, Fr. Hečku 25, 934 47 Levice. Za obsah zodpovedá Mgr. Alžbeta Sádovská, riaditeľka ROS v Leviciach.

Grafika: Mgr. Gabriel Kosmály, ROS v Leviciach. Preklad: Zuzana Márfoldiová. Vyšlo v náklade 400 kusov. Foto na obálke: Kristián Potoma: Time to sleep 3,

Tomáš Thor: Arcimboldo
Neprešlo jazykovou úpravou.
ISBN: 978-80-971280-2-9

www.roslevice.sk